

Handläggare
Miljöinspektör
Anna Thorén
Telefon 0522-69 73 75
Samhallsbyggnad@uddevalla.se

Regeringskansliets remiss av HaVs rapport "Tydligare regler för små avloppsanläggningar"

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit åt Havs- och vattenmyndigheten att ta fram ett förslag på ny lagstiftning inom området små avlopp. Förslaget har arbetats fram under de senaste åren och är nu ute på remiss till den 1 maj och Uddevalla kommun är en av remissinstanserna.

Förslaget innebär att dagens allmänna råd ersätts av en författning och syftar bland annat till att nå ökad samsyn i riket samt förenkla för fastighetsägaren och säkerställa avloppsanläggningens funktion.

Förslaget delar upp områden i olika känslighet och det kan nämnas att det i mindre känsliga områden blir lägre fosforreningskrav än det är idag och att det i känsliga områden inte ska beviljas några nya wc-utsläpp. I de mindre känsliga områdena skulle det kunna öppna för mindre tekniskt avancerade reningslösningar så som slamavskiljare och markbädd även för blandat avloppsvatten. I de känsliga områdena där nya wc-utsläpp inte ska beviljas blir skillnaden för Uddevalla mindre då vi sedan några år arbetat på det viset.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-31.
Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanordningar.
Havs- och vattenmyndighetens konsekvensutredning av förslag på nya regler för små avloppsanläggningar.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att anta Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-31 som sitt remissvar.

Bakgrund

Miljö- och energidepartementet har remitterat Havs- och vattenmyndighetens (HaV) rapport *Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys* till bland annat Uddevalla kommun. Remissvaren ska ha kommit in till Miljö- och energidepartementet senast den 1 maj 2017.

Små avloppsanläggningar (dimensionerade för upp till och med 200 personekvivalenter (pe)) som har bristfällig rening kan orsaka både hälso- och miljöproblem. Många av de små avloppsanläggningarna är gamla och saknar helt rening från smitt- och näringsämnen. Även relativt nya anläggningar har visat sig ha problem med driften och når inte upp till de reningskrav som tillverkaren har utlovat. I rapporten lämnas ett författningsförslag som innebär ändringar av befintliga bestämmelser i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) samt förslag på kompletterande bestämmelser för små avloppsanläggningar. Målsättningen med förslaget är att samla och förtydliga regelverket kring små avlopp för att minska oklarheter i tillämpningen, öka rättssäkerheten, samsynen och effektiviteten i kommunernas arbete med prövning och tillsyn. Men även att öka förutsägbarheten för fastighetsägaren om vilka reningskrav som ställs på platsen samt att säkerställa avloppsanläggningarnas funktion.

Bakgrunden till aktuellt författningsförslag är det regeringsuppdrag som HaV fick i december 2012. HaV skulle enligt regeringsuppdraget i samråd med Boverket utreda nödvändiga förändringar i regelverket kring enskilda avlopp, och ta fram kostnadseffektiva författningsförslag. HaV:s slutrapportering lämnades till regeringen i september 2013, varefter förslaget skickades på remiss. Regeringen har därefter gett HaV ett kompletterande uppdrag som nu redovisas. Författningsförslaget som ingick i rapporteringen 2013 har reviderats och bearbetats av HaV utifrån remissinstansernas synpunkter samt tillkommande kunskap och inspel från en referensgrupp som bildades under våren 2016.

Övergripande synpunkter på lagförslaget samt konsekvensutredningen

Det är positivt för alla inblandade aktörer att man efter 17 år med miljöbalken styr upp lagstiftningen inom området små avlopp och ser behovet av tydliga regler. Att förtydliga och förstärka genom att gå från allmänna råd till lagtext är bra.

Att tänka robusta hållbara lösningar som klarar tillräcklig rening utifrån de lokala förhållandena är bra.

Att ställa krav på dokumenterad och specificerad kompetens genom certifieringskrav på dem som ska anlägga avlopp och som ska kontrollera dessa är bra.

Att införa krav på uppföljning och kontroll av anläggningar är en förutsättning för att vi ska dra någon miljönytta av de stora investeringar i nya avlopp som görs.

Områdets känslighet

Att peka ut olika områdets känslighet från central nivå är bra, vi förutsätter att detta arbete görs avrinningsområdesvis så att samma vattenförekomst ges samma grundbedömning oavsett vilka kommuner avloppsvattnet kommer från. Vi önskar också att detta arbete inte bemyndigas till vardera kommun utan att det görs av exempelvis länsstyrelse för att lättare fånga upp en vattenförekomst känslighet. Vi ser att avstamp kan tas i den kunskap som finns i VISS (Vatten Informations System Sverige) som idag handhas av en utpekad länsstyrelse (Jönköpings).

Uddevalla är en kustkommun och stor del av avrinningen sker till känsliga vattenområden, marina naturreservat samt Natura 2000-områden. Samtliga kustvattenförekomster här är påverkade av övergödning och är som bäst av måttlig ekologisk status. Med anledning av det kan vi, utifrån Uddevallas perspektiv, anta att delar av vår kommun kommer att omfattas av det som i förslaget benämns som känsliga områden. Zoomar vi ut och ser till frågan om känslighet på nationell nivå kanske hela Uddevalla kommun kommer bedömas som känsligt område i egenskap av kustkommun. Vi önskar därför tillfälle att uttala oss om konsekvenserna för vår del när kriterierna för utpekande av känsliga områden är klara alternativt förslag på vilka områden det gäller är satt.

Förslaget anger att det i de områden som inte utpekats som känsliga ska reningskraven för fosfor sänkas jämfört med det som gäller idag. Förslaget säger att 40 % av fosfor ska renas i dessa områden vilket skulle kunna öppna upp för mindre tekniskt avancerade reningsanläggningar så som slamavskiljare och efterföljande markbädd även för blandat avloppsvatten. Den tillsyn som samhällsbyggnadsnämndens miljöenhet hittills utfört på minireningsverk visar på att det finns anledning att tro att denna typ av tekniskt avancerad reningstyp inte fungerar som avsett när de väl är på plats på den enskilda fastigheten. Att sänka reningskraven i mindre känsliga områden tycker vi är bra.

Kretsloppsfrågan

I de områden som utpekats som känsliga föreslår HaV att inga nya wc-utsläpp beviljas. Följden av detta kan antas bli att slutna toalettssystem blir vanligare nationellt sett. I Uddevalla kommun är slutna toalettssystem en vanlig lösning då vi sedan 2013 har en strategi för små avlopp som pekat ut källsorterande teknik med slutna tank för wc-vatten som förstahandslösningen.

I det första utkastet av förslaget fördes ett resonemang kring att det sorterade wc-vattnet skulle samlas upp i slutna tankar för att underlätta återföring. Detta resonemang tycks ha tappats i denna remissversion. Här hänvisas istället enbart till MB 2 kap 5 §, och HaV har uttalat att det skulle bli dubbelreglering då kretsloppskravet redan finns uttalat i miljöbalken. Då förutsättningar finns för att ta hand om fraktionen från vattentoaletter för återföring borde det vara ett skäl att kräva detta i känsliga områden. Vi anser det av vikt att få tydligare stöd i arbetet med avlopp i kretslopp och önskar att eventuell ny lagstiftning förtydligar detta och stärker miljöbalkens kretsloppsprincip.

Åtgärdstakten

Åtgärdstakten är inte satt att öka i remissförslaget, men vi har anledning att tro att utsläppens kvalitet har förutsättningar att bli högre. I de känsliga områdena begränsas wc-utsläppen och i de mindre känsliga områdena finns öppning för mindre tekniskt avancerad reningslösningar med större förutsättningar att fungera robust över tid.

Uddevallas åtgärdstakt har de senaste åren legat mellan 4 och 5 %. Vi tror att det nya förslaget inte kommer innebära en sänkning av Uddevallas åtgärdstakt. Eftersom Uddevalla kommun redan idag arbetar med avlopp i kretslopp och återföring av sorterad toalettfraktion så tror vi att effekter av förslaget skulle kunna innebära en ökad

åtgärdstakt. Detta på grund av att "vårt" sätt ges bredare förankring och om känsliga områden dessutom pekas ut på central nivå och utefter vattenförekomst skulle detta kunna innebära att våra grannkommuner ställer samma krav som vi. Det motstånd som vi kunnat märka med Uddevallas kretsloppssystem skulle kunna lätta om fler ställer liknande krav och åberopar miljöbalkens kretsloppsprincip.

Bilagor

Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanordningar.
Havs- och vattenmyndighetens konsekvensutredning av förslag på nya regler för små avloppsanläggningar.

Carina Johansson
Förvaltningschef

Anna Thorén
Miljöinspektör

Expediera till
Miljö- och energidepartementet
Regeringskansliet